

Sygn. IV Ns 155/18

POSTANOWIENIE

Dnia 23 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Andrzej Sterkowicz
Protokolant:	Protokolant sądowy Anna Wawrzyniak

po rozpoznaniu w dniu 23 października 2018 r. w Warszawie na posiedzeniu

sprawy z wniosku

Komitetu Wyborczego Wyborców M. z siedzibą w M.

z udziałem

W. K., Komitetu Wyborczego Wyborców (...)

o wydanie orzeczenia w trybie art. 111 § 1 ustawy z dnia 05.01.2011 r.

postanawia

1. umorzyć postępowanie;
2. koszty postępowania między stronami wzajemnie znieść.

Sygn. akt IV Ns 155/18

Uzasadnienie postanowienia z dnia 23 października 2018 r.

Wnioskodawca Komitet Wyborczy Wyborców M. w M. we wniosku z dnia 22.10.2018 r. wniósł o zakazanie uczestnikom W. K. oraz Komitetowi Wyborców (...) rozpowszechniania nieprawdziwych informacji w zakresie wizerunku M. T. i Komitetu wyborczego Wyborców M. insynuujący podjęcie przez nich działań przestępczych w związku ze zgromadzonym budżetem miasta M. oraz nakazanie uczestnikom W. K. i Komitetowi Wyborców (...) sprostowania nieprawdziwych informacji w zakresie rozpowszechnianego przez nich nieprawdziwego wizerunku M. T. i Komitetu wyborczego Wyborców M. insynuującego podjęcie przez nich działań przestępczych w związku ze zgromadzonym budżetem miasta M. – poprzez zamieszczenie oświadczenia o treści następującej:

„W. K. oraz Komitet Wyborczy Wyborców (...) oświadczają, że rozpowszechnianie przez nich nieprawdziwe informacje w zakresie wizerunku Pani M. T. i Komitetu wyborczego Wyborców M. insynuującego podjęcie przez nich działań przestępczych w związku ze zgromadzonym budżetem miasta M. nie są prawdziwe.

Za podanie nieprawdziwych informacji W. K. oraz Komitet Wyborczy Wyborców (...) przeprasza”- w terminie 48 godzin od uprawomocnienia się orzeczenia, na koszt W. K. oraz Komitetu Wyborców (...) w: gazecie (...) na stronie 1 czcionką Tahoma nie mniejszą niż 0,4 cm wysokości w ramce nie mniejszej niż o wymiarach 20 cm na 20 cm, na stronie

głównej strony internetowej (...) W. K. Burmistrz Miasta M. czcionką Tahoma nie mniejszą niż 0,4 cm wysokości w ramce nie mniejszej niż 20 cm na 20 cm.

Wnioskodawca domagał się także przyznania od uczestników postępowania W. K. oraz Komitetu wyborczego Wyborców (...) solidarnie na rzecz (...) Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W. kwoty 10 000 zł.

W ramach uzasadnienia wniosku wskazano, że uczestnicy postępowania startują w zbliżających się wyborach samorządowych i w trakcie trwającej kampanii wyborczej rozpowszechniają materiały wyborcze zawierające nieprawdziwe informacje. Podkreślono, że ze zdjęcia zamieszczonego na banerze wyborczym należącym do uczestników wynika insynuacja tego rodzaju, że M. T. i Komitet Wyborczy Wyborców (...) zamierzają podjęcie działań przestępczych w związku ze zgromadzonym budżetem miasta M.. Te informacje są oczywiście nieprawdziwe i takie stwierdzenie w sposób oczywisty wprowadza w błąd potencjalnego wyborcę co do działań M. T. i Komitetu Wyborców M.. W ten więc sposób uczestnicy rozpowszechniają na terenie prowadzonej kampanii wyborczej materiały przeznaczone do agitacji wyborczej, które przenoszą informacje nieprawdziwe i które są wymierzone w stosunku do osoby kontrkandydata W. K. i Komitetu Wyborczego Wyborców M.. Zdaniem wnioskodawcy podjęcie takich działań godzących w osobę kandydata M. T. i Komitetu Wyborczego wyborców M. może mieć wpływ na wynik wyborczy. Według wnioskodawcy dodatkowo zachodzi obawa, że W. K. i Komitet wyborczy Wyborców (...) w sposób świadomy wprowadza w błąd wyborców na terenie miasta M.. W związku z tym, że materiały o tej treści dotarły już w ramach obiegu do nieokreślonej liczby (...) uzasadnionym i do tego celowym jest zakazanie rozpowszechniania nieprawdziwych informacji, a także nakazanie dokonania sprostowania na stronie internetowej uczestnika tj. Komitetu Wyborczego i do tego w lokalnej prasie. Jak zaznaczono dokonany w ten sposób wybór środków przewidzianych w prawie wyborczym, tylko częściowo usunie skutki rozpowszechniania nieprawdziwych informacji przez osoby uczestników. Z kolei żądanie wpłacenia kwoty w sprecyzowanej wysokości na cel społeczny związane jest z natężeniem złej woli uczestników, którzy nie dokonali weryfikacji rozpowszechnianych materiałów i w sposób zamierzony wprowadzili w ten sposób w błąd wyborców.

W odpowiedzi na wniosek uczestnik postępowanie-W. K. wniosła o umorzenie postępowania i o zasądzenie od wnioskodawcy kosztów postępowania.

Jak wskazano przedmiotowy wniosek z jakim wystąpiono w trybie art.11 ustawy- kodeks wyborczy jest niezasadny, a całe postępowanie powinno ulec umorzeniu, z uwagi na fakt, że M. T. nie uzyskała wyboru podczas przeprowadzonych wyborów samorządowych na stanowisko Burmistrza miasta M.. Podano, że w wyniku przeprowadzonego głosowania M. T. nie uzyskała wyborczego awansu do drugiej tury wyborów. W takiej sytuacji jaka zaistniała, postępowanie w tym trybie powinno zostać umorzone z uwagi na odpadnięcie celu ochrony jaki stwarza art. 111 ustawy-kodeks wyborczy. Ponadto jak zaznaczono, przedmiotowy wniosek nie jest uzasadniony skoro został zgłoszony przez Komitet Wyborczy, a więc podmiot nie posiadający do tego uprawnień. Z drugiej strony uczestniczka W. K. w ramach prowadzonej kampanii podejmowała działania wyłącznie w ramach swobody wypowiedzi, która nie cechowała podawanie nieprawdziwych informacji o M. T.. Sam zaś przedmiotowy plakat miał charakter satyry i nie naruszył praw wyborców do bycia nieokłamanym w trakcie przebiegu kampanii.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 24 sierpnia 2018 r Komisarz Wyborczy w W. II przyjął zawiadomienie o utworzeniu komitetu wyborczego pod nazwą Komitet Wyborczy Wyborców M.. Komitet ten powstał w celu zgłaszania kandydatów na radnych w wyborach jednostek samorządu terytorialnego zarządzanego na dzień 21 października 2018 r. Pełnomocnikiem wyborczym tego komitetu został- S. T.. Kandydatem Komitetu Wyborczego Wyborców M. na stanowisko Burmistrza miasta M. była M. T..

/dowód: postanowienie Komisarza Wyborczego- k. nr 11/

Kandydatem zarejestrowanego Komitetu Wyborczego Wyborców (...) była – W. K..

/dowód: uchwała nr Miejskiej Komisji Wyborczej w M./

/dowód: okoliczność przyznana przez strony/

W ramach prowadzonej kampanii wyborczej Komitet Wyborczy (...) przedstawił w sposób publiczny baner informujący o oddłużeniu miasta M. przez osobę Burmistrza W. K.. Treść baneru wypełniał także rysunek przedstawiający w formie karykatury osoby, w tym osobę innego kandydata na stanowisko Burmistrza – M. T.. Rysunek został zaopatrzony w formę komentarza „(...)”.

/dowód: plakat wyborczy (baner) – k. nr 7/

/dowód: okoliczności przyznane przez strony na rozprawie/

W wyniku przeprowadzonego głosowania w ramach wyborów przeprowadzonych w dniu 21 października 2018 r. żaden z ubiegających się kandydatów na Burmistrza M. nie został wybrany na ten urząd. W dniu 4 listopada zostanie przeprowadzone głosowanie ponowne na dwóch kandydatów, którzy otrzymali najwyższą liczbę głosów. Są nimi W. K. i P. R..

/dowód: uchwała nr (...) Miejskiej Komisji Wyborczej w M. z dnia 22 października 2018 r./

Stan faktyczny sprawy Sąd ustalił w oparciu o dowody, które stanowiły przedstawione przez obie strony dokumenty o charakterze prywatnym jak i urzędowym. Żaden z nich nie został przez strony zakwestionowany ani pod względem ich ważności czy też jego pochodzenia. Dowód w sprawie stanowią także fakty powołane i jednocześnie przyznane przez strony na rozprawie, które przedstawiają się jako całkowicie bezsporne. Odnoszą się one w szczególności do osoby M. T. i wiążą się one ze statusem tej osoby jako kandydata na urząd Burmistrza Miasta M..

Sąd rozważył co następuje:

Wnioskodawca za podstawę wniesionego wniosku wskazał art. 111 pkt 1,3,6 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r.- Kodeks wyborczy. Przede wszystkim wskazać należy, że zgodnie z tymi przepisami wnioskodawca (których krąg jest ściśle określony) ma interes w żądaniu odpowiedniego sprostowania oraz żądania zastosowania odpowiedniego zakazu w sytuacji kiedy plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe. Konstrukcja wskazanego przepisu kodeksu wyborczego jest niczym innym jak ustawowym instrumentem ochrony kandydata przed rozpowszechnianiem informacji nieprawdziwych i godzących w niego osobiście. Jednakże ochrona ta ma pewną cezurę czasową, gdyż odnosi się do okresu przebiegu kampanii wyborczej i kończy się z momentem jej zakończenia i jeszcze zakończeniem głosowania. O powyższym decyduje zarówno przyjęta przez ustawodawcę systematyka rozwiązań prawnych kodeksu wyborczego, a także sama specyfika trybu postępowania, jakie określa wspomniany jego art. 111, które ukształtowane jest między innymi poprzez krótkie terminy rozpoznania sprawy. Zapadłe wówczas rozstrzygnięcie sądu w takich terminach stwarza gwarancje dla samych stron, ale także dla ich potencjalnych wyborców i opinii publicznej, do zapoznania się z wydanym rozstrzygnięciem, z zastrzeżeniem jednak, że będzie to miało miejsce przed datą głosowania.

Zatem celem wyrażonym przez ustawodawcę w art. 111 kodeksu wyborczego jest usunięcie naruszeń mogących lub mających wpływ na przebieg kampanii wyborczej, a następnie na sam przebieg i akt głosowania przez wyborców. Odpada jednak cel tej ochrony w sytuacji, kiedy rozpoznanie w tym trybie sprawy, a następnie wydanie orzeczenia, następuje już po zakończeniu kampanii i w dodatku po przeprowadzonym głosowaniu.

Z taką sytuacją mamy do czynienia w rozpoznawanej sprawie. Istotnych jest kilka zachodzących na tym tle faktów. Głosowanie w zakresie zarządzonych wyborów samorządowych zakończyło się w dniu 22.10.2018 r o godzinie 21.00., zaś sam wniosek wnioskodawcy został złożony w trybie art.111 ustawy- kodeks wyborczy w dniu 22.10.2018 r o godzinie 17.29. Jest więc faktem bezspornym, że nastąpiło to już po przeprowadzonym głosowaniu i tym bardziej po zamknięciu kampanii wyborczej, która zakończyła się już znacznie wcześniej. Nie zmienia tego faktu okoliczność, że w wyborach

przeprowadzonych w dniu 21 października 2018 r. żaden z kandydatów nie został wybrany na urząd Burmistrza miasta M.. Konsekwencją tego jest to, że w dniu 4 listopada 2018 r. zostanie przeprowadzone ponowne głosowanie, ale na tylko dwóch kandydatów, którzy otrzymali największą liczbę głosów. Wśród nich nie ma już kandydata- osoby M. T.. Osoba ta więc stosownie do rozwiązań ustawy- kodeks wyborczy nie ma już statusu kandydata, który w ramach art. 111 nabył ustawowe uprawnienia do ochrony w sytuacjach tamże opisanych. Osoba ta w związku z tym nie prowadzi już kampanii wyborczej. Zdaniem więc sądu oczywistym jest, że w tak zachodzącym układzie faktycznym odpadł cel ochrony wyrażony w art. 111 k.w., który w sposób nadrzędny wyrażał się w domaganiu usunięcia naruszeń godzących w osobę kandydata, które mogłyby mieć wpływ na przebieg prowadzonej kampanii wyborczej i następnie na sam dokonywany akt głosowania przez wyborców i co za tym idzie na końcowy wynik wyborów. Stąd też wydanie orzeczenia w przedmiotowej sprawie staje się z tych podanych przyczyn bezprzedmiotowe i podlega ono umorzeniu na podstawie art. 355 § 1 k.p.c. w związku z art. 13 § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie o kosztach postępowania oparto na przepisie art. 100 k.p.c., przy uznaniu, że rozstrzygnięcie końcowe nie stawia żadnej ze stron w pozycji podmiotu wygrywającego lub przegrywającego sprawę.